

IV AKTUALNE WYDARZENIA I PROBLEMY

LIST KONFERENCJI EPISKOPATU LITWY W SPRAWIE PROCESU KANONIZACYJNEGO BŁ. MICHAŁA GIEDROYCIA

przesłany do Przewodniczącego Komisji Episkopatu Polski
ds. Kultu Bożego i Dyscypliny Sakramentów*

18.05.1999

Jego Ekscelencja
Profesor Wacław Świerzawski
Mariacka 7, PL 27-600 Sandomierz
Polska

Biskupi litewscy, zebrani na spotkaniu plenarnym, zdecydowali się poprzeć proces beatyfikacji i kanonizacji Michała Giedroycia, dicti beati, rozpoczęty przez Episkopat Polski.

Od XV wieku sława świętości Michała Giedroycia jest żywa na Litwie. W naszym kraju w sposób szczególny był on wspominany w latach ucisku, prześladowań i niechęci wobec Kościoła. Michał Giedroyć, który potrafił nieść bez szemrania krzyż cierpienia, zawsze był bardzo bliski wiernym Litwy, którzy nieśli krzyż prześladowań w XIX i XX wieku. W wieku XIX informacje o świętości Michała Giedroycia pochodziły z popularnej książki, napisanej przez sławnego biskupa Żmudzi Mottejusza Valančiusa "Życie świętych".

W latach ucisku sowieckiego na Litwie pamięć kochanego i popularnego wśród wiernych Michała Giedroycia była niszczone przez rząd ateistyczny. Na przykład, w 1985 roku, w pięćsetną rocznicę urodzin Michała Giedroycia zostały zakazane wszelkie publikacje, a najbardziej ograniczane było rozpowszechnianie curriculum vitae. Mimo to wierni Litwy wspominali tę rocznicę.

Pragniemy zwrócić uwagę Waszej Ekscelencji na niektóre wzmianki biograficzne zawarte w curriculum vitae Michała Giedroycia.

Czcigodny Michał Giedroyć urodził się niedaleko stolicy Litwy, Wilna, w rodzinnej Giedroyci (niektóre źródła podają inną miejscowość: Widziniszki) w roku 1425. Od urodzenia miał wątłe zdrowie; z tego powodu nie mógł brać udziału w zabawach swoich rówieśników, często spędzał czas samotnie, co go przygotowywało do późniejszego życia w samotności.

Od wieku młodzieńczego odczuwał w swojej duszy powołanie do życia duchowego. Zwrócił się do klasztoru zakonu kanoników regularnych w Bystrzycy (około 40 km na północny zachód od Wilna) i został do niego przyjęty.

W niedługim czasie przełożony klasztoru zawiózł go do Krakowa do klasztoru przy kościele św. Marka, gdzie Michał przeżył czas nowicjatu i złożył pierwsze śluby. W pogłębianiu powołania był Michał wspierany przez swego spowiednika Jana.

W Krakowie Michał Giedroyć mieszkał w małej celi przy kościele. Miał zwyczaj spędzać wiele czasu na długich i intensywnych modlitwach; był wierny regule zakonu, wykonując wszystkie praktyki modlitewne w niej przewidziane. W swojej celi miał tylko proste meble i niezbędne do życia przedmioty. Jego sposób odżywiania się był bardzo prosty. Michał jadł tylko wtedy, kiedy to było konieczne, zachowywał wszystkie nakazane posty. Od wstąpienia do klasztoru nigdy nie jadał mięsa.

Ułomność fizyczna przygotowała go do życia naprawdę wewnętrznego i do ukochania samotności. Ponieważ miał trudność w przystosowaniu się do stylu życia innych braci, uczył się kontaktu z nimi za cenę tej niedogodności. Tak posuwał się naprzód w poszukiwaniu doskonałości chrześcijańskiej. Życie ascetyczne klasztoru miało również wpływ na charakter Michała. Klasztor przy kościele św. Marka w Krakowie miał ostrą regułę. Czymś zwyczajnym były praktyki umartwiania ciała, liturgię Godzin odmawiano w chórze również w nocy. Przestrzeganie reguły podlegało kontroli przełożonego klasztoru.

Pomocą dla Michała w dążeniu do doskonałości życia duchowego było nabożeństwo do Jezusa Ukrzyżowanego. Spędzał długie godziny pod krzyżem, który był usytuowany na środku kościoła (teraz krzyż ten znajduje się w ołtarzu głównym). Rozpamiętując krzyż, pogłębiał w ten sposób miłość Boga i bliźniego. Pilnie uprawiana medytacja doprowadziła go do modlitwy kontemplacyjnej, która na zawsze stała się dlań źródłem niegasnącej radości. Ze swym bogatym życiem duchowym Michał Giedroyc zbliżył się do granicy, którą osiągnęli inni wielcy mistycy średniowieczni. Przed śmiercią wyznał swoim braciom, że podczas modlitwy słyszał następujące słowa Chrystusa: "Bądź cierpliwy aż do śmierci, a otrzymać koronę chwały".

W pismach historyka Alberta Kojelavičiusa została znaleziona kopia akt Akademii Krakowskiej. Z zawartych tam informacji wynika, że "na publicznych studiach uniwersyteckich książe litewski Michał Giedroyc otrzymał stopień bakalaureatu nauk wyzwolonych i filozofii". Warto podkreślić, że Michał Giedroyc był pierwszym studentem z Litwy na Uniwersytecie Jagiellońskim w XV wieku. Dzięki niemu rozślawiło się zgromadzenie kanoników regularnych, chociaż już wcześniej w zgromadzeniu żyło wielu świątobliwych zakonników. "Encyklopedia Kościoła" nazywa Michała Giedroycia "drogocenną perłą zgromadzenia".

Największy wpływ na klimat duchowy klasztoru miał sławny kaznodzieja Jan Kapistran (później ogłoszony świętym). Idee św. Jana Kapistrana dosięgały umysłów młodych zakonników i rozpałały ich serca. Michał Giedroyc spotykał się również w Krakowie z różnymi osobami znanymi ze świętości i wiedzy. Jego przyjaciółmi byli: Jan z Kęt (święty), Izajasz Boner (błogosławiony), Szymon z Lipnicy (błogosławiony), Stanisław Kaźmierczyk (błogosławiony).

Osoby głębokiego ducha potrafią rozpoznać ludzi sobie podobnych. Dla Michała Giedroycia takim był św. Kazimierz, z którym się spotykał. Św. Kazimierz już wtedy miał sławę przewodnika szlacheckiej młodzieży. Często odwiedzał Kraków, był znany intelektualistom klasztorów stolicy.

Michał Giedroyc umarł 4 maja 1485 roku i został pochowany w kościele św. Marka w Krakowie. Wkrótce zostało napisane jego curriculum vitae, które niestety nie przetrwało do dnia dzisiejszego. Druga biografia została napisana w 1544 roku przez profesora Uniwersytetu Krakowskiego Jana Tyszańca.

Od XVI wieku Michał Giedroyc miał sławę błogosławionego. Szczególnie kult ten przybrał na sile z początkiem wieku XVII, kiedy biskupem Krakowa był kardynał pochodzenia litewskiego, Jerzy Radziwiłł. Doczesne szczątki Michała Giedroycia zostały w 1624 roku przeniesione do sarkofagu przy ołtarzu głównym. Nad sarkofagiem zawieszono obraz, na którym oprócz Michała namalowani są również święci i błogosławieni pochodzący z Krakowa. Przedstawiono tam także jedenaście cudów dokonanych za wstawiennictwem Michała Giedroycia. Liczne wota zawieszono obok obrazu były żywym dowodem łask i cudów. Modlitwy do Michała Giedroycia z aprobatą biskupa wydrukowano w roku 1759.

W miejscowości Widziniszki na Litwie w wieku XVIII książe Marcin Giedroyc wybudował kościół i klasztor tak zwanych "białych augustianów". W tymże kościele aż do dzisiaj pozostała kaplica dedykowana bł. Michałowi Giedroyciowi z jego obrazem w ołtarzu. W rodzinnym miasteczku Giedroyciów, w tamtejszym kościele, znajdujemy obraz, na którym Michał przedstawiony jest jako młodzieniec przed swoim wstąpieniem do klasztoru w Twerczu (archidiecezja wileńska).

W 1987 roku, świętując 600-lecie chrztu Litwy, kapłani wszystkich litewskich diecezji zwrócili się do miejscowych biskupów i administratorów diecezjalnych z prośbą o podjęcie inicjatywy, aby księżę Michał Giedroyc obok innych kandydatów na ołtarze został oficjalnie ogłoszony błogosławionym.

Obecnie, pod odzyskaniem wolności wiary na Litwie, Michał Giedroyc często jest wspominany w prasie katolickiej. Wierni odwiedzają miejsca związane z życiem Michała Giedroycia w diecezji koszedarskiej.

Jesteśmy przekonani, że ogłoszenie Michała Giedroycia błogosławionym i świętym pomoże wiernym Litwy dążyć do świętości, do pogłębiania życia duchowego, wzbudzi powołania do życia konsekrowanego i pomoże im pokonywać problemy w przyszłości. Ze względu na to my, biskupi Litwy, przyłączamy się do prośby Kościoła w Polsce, prosząc o łaskę jak najszybszego ogłoszenia sługi Bożego Michała Giedroycia błogosławionym i świętym Kościoła Katolickiego.

ORYGINAŁ PONIŻEJ

CONFERENTIA EPISCOPALIS LITUANIAE

Secretariatus: S.Skapo 4, 2001 Vilnius, Lituania tel. (370-2) 22-54-55; fax. (370-2) 22-09-72

№. 2-327/99

18 05 1999

**A Sua Eccellenza Reverendissima
Professore Waclaw ŚWIERZAWSKI
Martańska 7, PL 27-600 SANDOMIERZ
POLONIA**

I vescovi lituani riuniti nell'assemblea plenaria hanno deciso di sostenere la causa iniziata dall'episcopato polacco per la beatificazione e canonizzazione di Mykolas Giedraitis (Michael Giedroyc) *dicti beati*.

Dallo XV secolo fama della santità di Mykolas Giedraitis è viva in Lituania. Nel nostro Paese lui particolarmente era ricordato negli anni dell'oppressione del potere alieno e delle persecuzioni contro la Chiesa. Mykolas Giedraitis che è riuscito a portare senza mormorazioni la croce della sofferenza, sempre è stato molto vicino ai fedeli di Lituania nei secoli XIX-XX che ugualmente hanno portato la croce della persecuzione. Nel secolo XIX le notizie della santità di Mykolas Giedraitis provenivano dal libro popolare scritto dal noto vescovo di Samogitia Motiejus Valančius "La vita dei santi".

Negli anni dell'oppressione sovietica in Lituania il ricordo dell'amato e popolare tra i fedeli Mykolas Giedraitis era soppresso da parte del governo ateista. Per esempio, nel 1985 in ricordo del 500 anno dalla nascita di Mykolas Giedraitis è stato proibito stampare anche il più ridotto *curriculum vitae*. Ciononostante i fedeli della Lituania hanno ricordato quest'anniversario.

Vorremmo proporre alla Vostra attenzione alcune bozze dal menzionato *curriculum vitae* di Mykolas Giedraitis.

Il venerabile Mykolas Giedraitis nacque non lontano di capitale di Lituania Vilnius in Giedraičiai (alcune fonti indicano diversa località: Videniškiai) nel 1425. Dalla sua nascita non aveva buona salute. Per questo non poteva partecipare ai giochi dei suoi coetanei e spesso giocava da solo così imparando la vita solitaria.

Da giovane ha sentito nella sua anima la vocazione alla vita spirituale e si è rivolto al monastero dei canonici regolari in Bistryčia (circa 40 km al Nord – Ovest da Vilnius) ed è stato accettato.

Fra poco il superiore del monastero lo ha portato in Krakow nel monastero di S. Marco dove Mykolas ha passato il periodo del noviziato ed ha rilasciato i primi voti. Nell'approfondimento della propria vocazione Mykolas era aiutato dal suo confessore Jonas.

In Krakow Mykolas Giedraitis aveva come abitazione la piccola stanza accanto alla chiesa. Di solito passava molto tempo nella lunga ed assidua preghiera era fedele alla regola del monastero esercitando tutte le pratiche della preghiera previste nella regola. Nella sua stanza aveva soltanto mobili ed altre cose indispensabili per la vita. Il suo modo di nutrirsi era molto semplice. Mykolas mangiava soltanto quanto era necessario, osservava tutte le disposizioni di digiuno. Dal momento dell'entrata in monastero mai mangiava carne.

I difetti del carattere fisico lo hanno preparato alla vita veramente interna così di amare la solitudine. Perché aveva la difficoltà di adottare lo stile di vita d'altri frati, Mykolas cercava di imparare comunicare con gli altri, riuscendo anche sopportare gli incomodi. Così lui andava avanti cercando la perfezione cristiana. La vita ascetica del monastero ha avuto influsso anche nel carattere di Mykolas. Monastero di S. Marco in Krakow osservava la regola molto rigida. Solita era la prassi della mortificazione, liturgia delle ore si recitava anche nella notte. L'osservazione di questa regola era sotto lo sguardo di provinciale del monastero.

Per Mykolas l'appoggio della perfezione di vita spirituale era la devozione a Gesù Crocifisso. Lui passava lunghe ore davanti alla croce che era stabilita al centro della chiesa (ora questa croce è stata spostata all'altare maggiore). Ricordando il Crocifisso lui così approfondiva l'amore verso Dio e prossimo. La meditazione assidua lo ha portato fino alla preghiera di contemplazione che per sempre è stata la fonte di gioia indimenticabile. Con la sua ricchezza della vita spirituale Mykolas Giedraitis s'avvicinato alla frontiera che hanno raggiunto altri grandi mistici del medioevo. Prima della sua morte lui ha confessato ai frati di aver sentito queste parole di Cristo nella preghiera: "Sei paziente fino alla morte e avrai la corona di gloria".

Negli scritti del storico Albertas Kojelavičius è stata trovata la copia degli atti dell'accademia di Krakow. Dalla questa notizia risulta che "nell'università degli studi comuni al Principe lituano Mykolas Giedraitis è stato riconosciuto il grado di baccelliere delle scienze libere e filosofia". Vale la pena di notare che lui era il primo studente dalla Lituania nello XV secolo in Università di Jogaila. Grazie a Mykolas la congregazione dei canonici regolari ha raggiunto la fama popolare nonostante altri monaci di santa vita in congregazione. "L'enciclopedia della Chiesa" lo chiama "la perla preziosa della congregazione".

Il grande influsso al clima spirituale del monastero ha avuto famoso predicatore Giovanni di Capestrano (più tardi proclamato Santo). Le idee di san Giovanni di Capestrano raggiungevano le menti dei giovani monaci ed accendevano i cuori. Mykolas Giedraitis frequentava anche diverse persone di Krakow famose per la santità e scienza. Suoi amici erano Giovanni di Kęty (Santo), Isaia Bonner (Beato), Simon z Lipnic (Beato), Stanislaw Kazimierczyk (Beato).

Le persone della profonda spiritualità riescono riconoscere una l'altra. Per Mykolas Giedraitis tale persona è stata san Casimiro con chi s'incontrava. Allora san Casimiro già aveva la fama del principale dei giovani nobili. Spesso visitando Krakow lui era noto anche agli intellettuali dei monasteri del capitale.

Mykolas Giedraitis morì 4 maggio 1485 ed è stato sepolto nella chiesa di S.Marco in Krakow. Fra poco è stato scritto suo *curriculum vitae* che, purtroppo, non è rimasto fin d'oggi. La seconda biografia scrisse professore dell'università di Krakow Giovanni Tyscianiec nel 1544.

Dallo XVI secolo Mykolas Giedraitis ha avuto la fama del beato. Specialmente questo culto si è rafforzato all'inizio del secolo XVII quando Vescovo di Krakow era cardinale d'origine lituana Jurgis Radvila. La salma di Mykolas Giedraitis nel 1624 è stata trasferita nel sarcofago in altare maggiore. Sopra il sarcofago è stata appesa l'immagine di Mykolas nella quale sono dipinti anche altri santi e beati provenienti dal Krakow e presentati undici miracoli avvenuti per l'intercessione di Mykolas Giedraitis. Numerosi voti appesi accanto all'immagine sono la viva testimonianza delle grazie e miracoli. Le preghiere al beato Mykolas Giedraitis con l'approvazione del vescovo sono state stampate nel 1759.

